

e-Fatura, KDV beyannamelerini ortadan kaldırıyor mu?

e-Fatura, vergi sistemimizin en temel ilkesi olan “beyan” esasını tersine çevirerek mükelleflerce artık KDV beyannamesi verilmesini tartışılır hale getiriyor...

GELİR İdaresi Başkanlığı (GİB) 19 Ekim 2015 tarihi itibarıyla e-fatura standardını güncelledi. Bu standart ile gelen en önemli yeniliklerden birisi bu tarihe kadar “satış” ve “iade” faturası olarak belirlenen fatura tiplerine “istisna”, “tevkifat”, “ihraç kayıtlı” ve “özel matrah” fatura tiplerinin de ilave edilmesi. Aslında Vergi Usul Kanunu’nda faturanın tanımı yapılarak (md. 229) faturanın şekli ve nizamına ilişkin hususlar (md. 230 ve 231) hüküm altına alınmış olmakla birlikte faturanın tipine (satış, iade, istisna vs.) ilişkin herhangi bir belirleme yapılmamıştır.

e-Fatura uygulaması ile amaçlanan en önemli hedeflerden birisi mükelleflerin vergiye gönüllü uyumlarını artırmaktır. Güncellenen e-fatura standardı ile GİB, bu konuda önemli bir adım atmış ve mükellef hizmetlerinde farklı açılımlara yol açabilecek bazı değişiklikler yapmıştır.

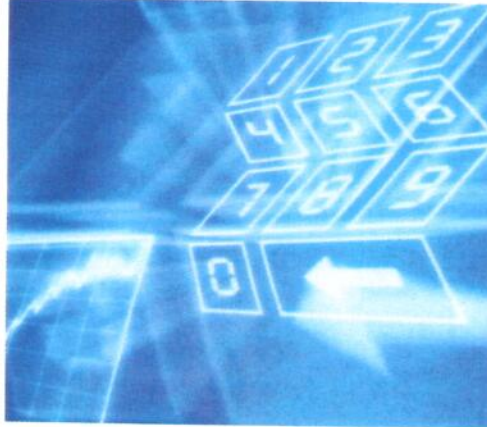
E-FATURA STANDARDI: UBL

Evrensel Ticaret Dili (Universal Business Language-UBL), iş dünyasının global ölçekte birlikte iş yapabilirlik ihtiyacını

gidermek amacıyla geliştirilen uluslararası bir iş dokümanı formatıdır. UBL ile satın alma, sipariş, ödeme, faturalama gibi genel iş süreçlerine dair belgelerin çoklu versiyonları

geliştirilerek ulusal ve uluslararası ticari işlemlerin belirlenmiş standartlar altında yürütülmesi hedeflenmiştir.

UBL standardı veri taşımaya ulusal ve uluslararası düzeyde mümkün kılıyor. Diğer bir ifade ile e-fatura standart bir veri sağlar. Standart veri ise hem işletmelere hem de ilgili kamu kurumlarına e-fatura verisinin analiz edilebilmesi imkânını sunar. Ayrıca standart veri ile işletmelerin ve ilgili kamu kurum ve kuruluşlarının diğer süreçlerinin de birbiriyle entegre edilmesi mümkündür.

VERSİYON GÜNCELLEMESİNİN ANLAMI

19 Ekim 2015’te e-fatura standardında yapılan versiyon güncellemesi ile bir faturanın satış mı, iade mi, istisna mı, ihraç kayıtlı mı yoksa özel matraha tabi bir fatura mı olduğu artık rahatlıkla belirlenebilecek. Böylece sadece satış veya iade faturalarının değil, diğer mal teslimi veya hizmet ifasına

Önceden Hazırlanmış KDV Beyanname Sistemi mümkün mü?

19 Ekim 2015 tarihinde güncellenen e-fatura standardı ile mükelleflerin KDV beyannamelerinin GİB tarafından önceden hazırlanması mümkün hale geldi. Bir KDV beyannamesi çok büyük ölçüde fatura bilgilerine göre oluşturuluyor. 19 Ekim 2015 tarihinden önceki e-fatura versiyonuna göre düzenlenen bir faturanın satış veya iade faturası olması dışında bir bilgiye ulaşmak mümkün değildi. Ancak yeni e-fatura uygulaması ile KDV beyannamesinde bildirilmesi gereken bütün alış-satış bilgileri artık e-fatura üzerinde olduğundan, KDV beyannamelerinin GİB tarafından beyan döneminde önce hazırlanıp mükelleflerin onayına sunulması mümkün hale gelmiş bulunuyor. Bazı vergi türleri için son bir kaç yıldır benzer uygulamalar GİB tarafından başarıyla hayata geçiriliyor.

konu olan faturaların da içeriğine ulaşmak mümkün hale gelmiş bulunuyor. Örneğin yurtdışına bir mal ihraç edildiğinde veya KDV tevkifatına tabi bir mal teslimi gerçekleştirildiğinde, bu bilgiler beyanname düzenleme programında yer alan kodları ile birlikte e- faturaya aktarılacak zorunda olduğundan, aslında bir KDV beyannamesinin doldurulmasında dikkate alınan bilgilerin birçoğuna ulaşılmış olacak.

UYGULAMANIN İŞLEYİŞ MEKANİZMASI

Teknik açıdan e-Fatura Uygulaması, sistem üzerinde önceden tanımlanmış olan kullanıcıların belirlenen standartlara uygun elektronik belgeleri, gönderen taraftan alıcı tarafa iletimini sağlayan mesajlaşma altyapısını ifade ediyor. Bu çerçevede e-fatura sisteminin işleyişinin merkezinde GİB bulunuyor. Diğer bir ifade ile GİB sadece oluşturulan e-faturaların standardını belirlemekle kalmamış, aynı zamanda e-fatura uygulamasının teknik mimarisine göre düzenlenen her bir faturanın kendi üzerinden geçmesini de sağlamış durumda. Böylece düzenlenen ve karşı tarafa iletilen bütün alış-satış e-faturalarının bilgisi aslında GİB'de bulunuyor.

e- BEYANNAMEDEN ÖNCEDEN HAZIRLANMIŞ BEYANNAME SİSTEMLERİNE GEÇİŞ

GİB, e-beyanname uygulamasını 2004 yılında hayata geçirdi. Aşama aşama beyana tabi bütün gelir ve kazanç unsurları için e-beyanname uygulaması yaygınlaştırıldı. Bugün 30'dan fazla e-beyanname ile mükellefler gelir ve kazanç unsurlarını beyan etmekte.

Beyan, esasında mükelleflerle elde edilen gelirlerin, kanunlarca belirlenen daha sonraki bir tarihte Vergi İdaresi'ne bildirilmesi işlemidir. Ancak gerek bilgi işlem teknolojilerindeki gelişmeler gerekse artan veri kapasitesi, GİB'e mükelleflerin elde ettikleri gelirleri beyan döneminden önce kavrama imkânı vermekte. Bu gibi durumlarda beyan döneminden önce elde edildiği GİB'in bilgisi dâhilinde olan ve beyan edilmesi gereken gelirler için, vergi beyannamelerinin önceden hazırlanması mümkün hale geliyor. Elbette, bazı durumlarda vergi beyannamelerinde yer alan gelir unsurlarının tamamının kavranması her zaman mümkün olmayabilir; ancak birçok mükellef için beyannamelerin bu şekilde önceden hazırlanması pek ala mümkün.

Nitekim Mart 2012'de hayata geçirilen "Önceden Hazırlanmış Kira Beyanname Sistemi" ile GİB kira geliri elde edip de beyanname vermesi gereken mükelleflerin beyannamelerini önceden hazırlamakta. Bu sistemde üçüncü taraflardan alınan kira geliri ve gayrimenkul bilgilerine göre mükelleflerin beyannameleri beyan döneminden önce (Mart ayında) İdare tarafından hazırlanıp onaylarına sunulmaktadır. Mükellefler bu beyannamelerinde bir hata/eksiklik/yanlışlık varsa düzelterek, yoksa düzeltmeden aynen onaylamaktadırlar.

KDV beyannamesinin GİB tarafından önceden hazırlanması için sadece e-fatura yeterli mi?

- Elbette değil. Bilindiği üzere e-fatura kullanan bir işletme, e-fatura sistemine kayıtlı olmayan bir alıcısına kâğıt fatura düzenlemek zorunda. Ancak bu işletme e-arşiv fatura sistemini de kullanırsa, bu durumda düzenlediği e-arşiv faturaları ertesi ayın 15'ine kadar GİB'e raporlamak zorunda. Ayrıca yeni nesil yazar kasa kullanma zorunluluğu 1 Ocak 2016 tarihinde başlayacak. Yeni nesil yazar kasaların en önemli özelliği düzenlenen belge bilgilerini online olarak GİB'e iletmeleri. Böylece KDV beyan döneminden önce GİB'in elinde "e-fatura + e-arşiv fatura + yeni nesil yazarkasa" bilgilerinin tamamı olacağından, KDV beyannamelerinin çok büyük ölçüde hazırlanması da mümkün hale gelmiş olacaktır.

Bütün e-faturalar GİB üzerinden geçmek zorunda mı?

- e-Faturadan faydalanmada üç yöntem bulunuyor: Özel entegrasyon, entegrasyon ve GİB portal. Her üç yöntemde de faturalaşma trafiğinin merkezinde GİB bulunuyor. Dolayısıyla gönderilen ve alınan bütün e-faturaların GİB üzerinden alıcısına iletilmesi şart. Aksi takdirde bir e-faturadan bahsetmek mümkün değil.

e-Faturalar GİB üzerinden geçiyorsa, işletme olarak bunları ayrıca saklamama gerek var mı?

- Bütün e-faturalar GİB üzerinden alıcısına iletilmekle beraber, bu faturaların saklanması yükümlülüğü Vergi Usul Kanunu'na göre mükelleftedir. Mevzuatımıza göre, e-faturaların tamamı GİB üzerinden geçiyor olsa bile, İdare'nin faturaları saklama gibi bir yükümlülüğü bulunmuyor.

Gönderdiğim bir e-faturanın alıcısına ulaşip ulaşmadığını nasıl teyit edebilirim?

- e-Fatura uygulamasında gönderilen bir e-faturanın her aşamadaki durumu "sistem yanıtları" denen durum kodları ile takip edilir ve göndericisine anlık olarak bilgi verilir. Bir e-fatura alıcısına ulaştığı anda, bu bilgi göndericiye sistem yanıtları ile dönlür.

